

**Éditions du CNRS**  
15 quai Anatole France. 75700 Paris



49 50 42  
45 37 50  
20 47

IMPRIMÉ  
AUTORISATION N° 1

TDVİSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1081

TARİK İ REFAH

73 AB DE

YAD

M

طبيب رفاه

TDV ISAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1081

آتى

ابدالعيا ر فوسه



کتابخانه  
سید علی

26716  
جلد 5

# طریقہ رفیعہ

فرانقلابی تروت عقیدہ کی نصیحتی

و ترجمہ حالی

« ہمت از اولسہ دخی فائدہ کلی کورینور  
احتیاجاتہ موافق کن افعالہ چالشن . »

شناسی

(سرای بوسنہ - ایکنجی طبعی)

سلطان بایزید سعادت کتبخانہ سی

۱۳۲۶

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No ZE.1081

ترجمہ ایدہ : ابو القاسم تدمینی

صحیفہ ابو القاسم تدمینی 1 و 9 نول

نسخہ ایدہ (15 روضہ 1297 و 15 روضہ 1298)  
کتابخانہ ایدہ



TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No ZE.1081

مقدمه مقامنده مؤلفك ترجمه حالى

بن یامین فراتقان — که متصف اولدینی اخلاق  
فاضله سیدیه ( بون اوم یشار ) یعنی رجل صالح  
ریشار نامیه شهر اشعار اولمش بر حکیم فضائل  
نشاردر . — ۱۷۰۶ تاریخ میلاد یسندده امر یقاده  
یانسیلوانی ایالتیده دنیایه کیش و . ۱۷۹۰ ده سکسان  
دورت یاشنده ترک عالم فنا ایتشددر .

بوذات سن شبانی فقر و فاقه ایچنده کچیرمش  
اولدینی حالده ؛ تابو کونه قدر السنه نامه نامنی  
بر حرمت مخصوصه ایله یاد ایتدیرن ؛ اخلاق فاضله  
و علوم عالییه بی ؛ بر هنکام احتیاج ایچنده ؛ یعنی  
بر زمانلر بر قسیدیل قاریقه سنده چراقلق ویکرمی  
بر یاشنه قدر بر مطبوعده مرتبک ایله اعاشه سنی  
تأمینه چالشدینی اوانده اکتساب ایلش و بر ادیب

مقدمه  
مجله  
۱۷



طریق رفاه

حكيمك قولنججه « حرکت فكريه بوجيات فانیه  
اچینده بر حیات ثانیه اولوق جهتیله هر فرده کوره  
روح الروح اعتبارنده اولان حواس ناطقه سنی  
اونعمتدن محروم براقامق اچون ذهنأ وسیله  
اشتغال تحریسنه بدنأ اسباب تعیش تدارکندن زیاده  
سعی ایلک » واجب اولدیغندن ؛ حکیم مشارالیه دخی  
زیانندن قوای جسمانیه سنی استعمال ایله وسائل  
انتعاشنی استحصال ایلدیکی کبی : دیگر طرفدنده  
مجاهدۀ نفس وسی ذاتی ایله حواس روحانیه سنی  
حسن تصرف سایه سننده بر ثروت ابدی الدوام  
اولان علوم و فضائله او ان فقرنده مالک  
وبوصورتله نام عالیسنی تاقیامت السنه انامه  
مع الحرمة تودیع ایده جک صورتده کندی کندیسنی  
خالق اولمشدر .

عباره نك صورت ظاهره سنه باقیلوده یا ککش  
بر فکره ذهب اولنسون زیرا دنیاده فقر  
واحتیاج اچینده اکتساب فضل و کمال هر درلو  
کوچکک فوقندهده بر کوخلك اولدینی اچون  
اعتقاد عاجزانه مزجه بیک درلو نقصان وسائطله برابر  
حظیض جهل و مدلتدن اوچ اعلاهی معرفت و حکمته

طریق رفاه

ارتقا ایدن اذکیای فطرتیه حیات فانیه سنی اچینده  
( کندی کندینی بر آتمش ) دیمکدر اصوب بر وصف  
بولنه مز ( خدما صفا دع ما کدر )

مشار الیهک حسن سلوک وسیرتی همشهریلری  
نظرنده تعین ایتمه سیله دهتا یکریمی بش یاشنده ایکن  
پایسلوانی شورای امتنه مبعوث و برار صکره رئیس  
وفزانسه نك امریقاده کی مستملکاتندن فرانسه ملت  
مجلسنه دخی مبعوث انتخاب اولنسنندن بر خیلی مدت  
پارس جوارنده ( پاسی ) ده اقامتله نیجه اعظم  
حکما ایله مصاحب و جلیس اولمشدر .

حق اکثر آثار ادبیه و حکمییه سنی اوراده  
تألیف ایلدیکی کبی فرانسه نك بر چوق جمعیات  
علوم و معارفی طرفندن فخری اعضالغیه دخی  
اوراده اقامتی اناده انتخاب ایلمشدر .

فراقلتنک مؤلفانی تهذیب اخلاق ایله فن  
ثروته متعلقدر . اتخاذ ایتدیکی مسلک افاده غایت  
سویملی وساده اولدینی کبی محرراتنی هر کسی  
محظوظ و ذوقیات ایده جک فقره لر ایله توشیح اتمک  
مراقیدر .

کندیسی محب عوام اولنسنندن اشریاتنک



اکثریستی (حکمت العموم) اولان ضرور ایشال ایله تزین ایتکی اعتیاد وهر بچنده برضرب مثال ایرانله اشتهاد ایشدر. حتی نشریات نافعہ ایچنده عالم معارفه اندلس غلما واسلامیه سنک یادگار عرفاتی اولان و (المنفح) مخرفی اوله رق اوروپا لسائلزنده - آساناق دینیلان تألیفات سنوییه بی هر درلو وسائط معرفته ترجیح ایله ۱۷۳۲ تاریخندن اعتباراً هر سنه بر منقح نشر ایش و آنده ایسه بسپایکان اهالییه میل معالی تلقین ایشدر.

مشار الیهک خلقی موتک کوچوک قرداشی اولان عطالتله؛ حیاتک پیوک دشمنی اولان سفاهندن تخذیر و سعی و تصرفه تر غیب ایله؛ طریق رفاه و سعادتہ تقریب ایچون (شخص مفروض ابراهام) لسائندن گویا بر بازار برنده ایراد اولغش یولنده ترتیب و سالتامه لرندن برینه درج ایلدیکی مقالهکه حقیقه مهالک عطالت و سفاهتی و مسالک ثروت و سعادتق ناطقدرد؛ مقدا تفرقه صورتیله غزته مزله نشر ایلدیکی کبی تعمیم فوائدی مقصدیله یوکرده رساله اوله رق آریجه باصدیر ایشدر.

فرانقان خلقک کنیدیسنه ویرمش اولدیغی

سائر مؤلفات مطبوعه بک آز سوروبلدیکی حالده منقحکم بوقدر چوق صاتیلدیشنی فرصت عد ایله بو اثری نشر معارفه واسطه ایتکه مسارعت ایلدم.

اولا؛ منقحده مندرج تقویم شهورک اره برلرینی - اک زیاده سعی و تصرفه شوقی موجب اولانلرینی انتخاب ایدرک - بر چوق ضرور ایشال ایله طولدیرمغه باشلادم.

چونکه رفاه سعی و تصرف و حسن اخلاق رفاه ایله حاصل اولور. ضرورت ایچنده بولنان بر آدمک تمامیله ناموسنی وقایه ایدرک تعیشی مشکل و ضرب مثلك حکمنجه (بوش برچووالک دیک طورمسی) ناقابلدر.

الحاصل نیچه عصرکردن بری السنه دن السنیه انتقال ایله زمانمزه قدر واصل و بونجه امم اقوامک افکار و حکمیاتی مشتمل اولان ضرور ایشالی جمع ۱۷۵۷ سنه سنده نشر ایلدیکم منقحکم ابتداسنه گویا بر مزادده حاضر بولنان روزکار دیده بر اختیار طرفندن خلقه خطاباً ایراد اولغش یولنده بر نطق درج ایلدم.



(رجل صالح ریشار) نامندن بک محظوظ اوله رق ،  
هر یازدینی شیئی اونامه نسبت ایلمش وحق بر شخص  
آخر ایتمش کبی اکثریت کلمات حکمییه سنی آنک لسانندن  
روایت ایلمشدر .

ایشته کندیمی کرک سالنامه سنی و کرک فقط مبحوئی  
شو وجهله تعریف ایدیور : (ابوالضیا توفیق)

رجل صالح ریشارک فنی

نصل سیدانه کلدی؟

«۱۷۳۳ تاریخ میلادیسنده» ریشارسوندر  
عنوانلی منقحی نشره بدأ ایدرک یکر می بش سنه  
دوام ایلمد منقحم ایسه بینالناس (رجل صالح  
ریشارک منقحی) دیه شهرت بولدی . اک زیاده اعتنا  
ایلدیکم جهت ذکر اولنان اثری ذوق واستفاده بی  
موجب اوله جق بر صورتیه قویق ایدی . بواعتنا  
سایه سنده قبول عامه یه مظهر اولدیغندن ؛ هر سنه  
بر اون بیک نسخه قدر صانار وخیلی استفاده  
ایلردم .

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1081

بناء علیه بر چوق ضروب امثالك کلمات  
آره سنده جمع ایدیلمشی دها زیاده تأثیر ایده چک  
بر صورت المقله ؛ نطق مذکور خلق طرفندن  
فوق العاده مظهر تحسین ورغبت اوله رق ؛ عموماً  
آمریقا غزته لری نقل ونشر ایتدکن ماعدا ؛  
انکله ترده چلی خطرله لوحه لره تحریر واعلان  
کبی دیوارلره تعلیق ایدلدی .

فرانسه ده ایکی دفعه ترجمه اوله رق ؛ یوز بیکرله  
باصلدینی کبی ؛ کرک پاپا لرو کرک اصحاب اراضی  
بیکرله اشترا وچفتجیلرله کویلولره بخش واهدا ایدیلر .  
کله لم مؤلفک ابراهام بابا نامنی ویردیکی شخص مفروضه  
رجل صالح ریشارک فنی حاوی اولان مذکور نطقیه وجهله  
سویلتدیکنه :

دوستم ! بر مؤلفی اک زیاده ممنون او بختیار  
ایدن شی ثایفاتنک تحسین وحرمتله یاد اولمسیدر ،  
بناء علیه حکایه ایده چکم وقعه نك نه قدر ممنونیت  
بخش ایتمک اقتضا ایده چکنی تقریر ایده بیلیرسک .

کچنلرده بر مزاد محاسنه طویلامش اولان  
بر طاقم خلقک آره سنندن کچرکن حیوانی  
طوردیردم . مزایده وقتی دها کلامش وکومه کومه

مجموعه 240

صفحه 1081

مجموعه 240



طوبیلاغمش اولان خلق زمانه نك فناغندن بجه  
قویولمش ایدی . ایچلرندن بری آق صقاللی ویوزی  
نورلی بر اختیاره خطاب ایله « ابراهام بابا ! سنزك  
بو زمانك حاله دائر فکركمز نه در ؟ بو آغز  
ویرکیلر مملکتی بتون بتون خراب ایتمه چکلمی ؟ تأدیه  
ایتمک ایچون نه یا مقلغمز لازم کلیر ؟ سنز نه نصیحت  
ویریرسکز ؟ » دپه سؤال ایدنجه .

— ابراهام بابا براز دوشندکدن صکره « بنم  
فکر می اوکرمک ایسترسه کز سنزه بر ایکی سوزله  
کلاتیم ؟ چونکه رجل صالح ریشارک دیدیکی کبی  
حارف اولانه بر سوز کافیدر . » دیدی .

بونک اوزرینه بازار خلقی اختیاره بیان فکر  
ایتمککنی رجا و جمله اطرافه طوبیلانه رق  
بر خلقه تشکیل ایله نریله اختیار ادم بروجه آتی  
سوزله باشلادی . « بن زمان فراتقلن »

— طریق رفاه —

— وقتک قیمتی و تنبالکک بهالینتی —

عزیز دوست وقومشولرم ؟

واقعا ویرکیلر آغردر . اما ویره حکمز

ساده حکومتک ایسته دیکی ویرکی اولسه ایدی  
آتی پک قولای اوده یه بیلردک . لکن برطاقم دها  
آغز ویرکیلرمز وار . مثلاً تنبالکمزک ویرکیسی  
حکومتک ایسته دیکی ویرکی بی ایکی قات دها  
آغز لشدیریور .

کبرمز ککی اوچ ؛ دلیلممز ککی درت قات  
آرتیریور .

بونلر اویله ویرکیلردرکه تحصیلدار بر اجه سنی  
اکسلده مز .

بونکله برابر اگر بز نصیحت قبول ایدر آدملر  
ایسه ک بعض ایدلرمز واردر . نته کیم رجل  
صالح ریشار - ۱۷۳۳ سالناه سنده - « کنسینه  
یاردم ایدنلره اللهده یاردم ایدر . » دیمشدر .

اگر وقتلرینک اونده برینی منتظم آ کندی  
خدمتنه صرف ایتمکی تبعه سنه تکلیف ایدر بر حکومت  
بولنسه ایدی بو تکلیف صحیحاً پک آغز اولوردی .

حالبوکه تنبالک بر چوغومزدن اویله ویرکیلر  
آیورکه بوتکلیف یاننده پک خفیف قالیور .

تنبالک راحتسنلک کتیرر ؛ مدت حیاتی  
عادتا حسن ازلنه جق صورتده قیصالدیر .



تنبلك پاس كيدىر؛ وجودى طور دینی یرده  
چورودیر. رجل صالح ریشارك دیدیکی کبی  
ایشلین اناختار دائما ایشیلار.»

اگر یشامق آرزو ایدر سه کز وقتکزی اسراف  
ایتمک! زیرا ریشار (وقت بر قاشدر؛ که حیات  
اپیلکیله طوقتمشدر) (دیمشدر).

اویقو ایچون غائب ایتدیکمز وقت لزومندن  
زیاده دکیدر؟

« اویقو اویویان تیلکی طاووقی آولایه مز »

و « مزارده او یوبه جق قدر وقتمز اوله جقدر » مثلارینی  
اونتیلم!

اگر وقت هرشیدن عزیز ایسه ریشارك  
دیدیکی کبی « وقت ضایع ایتمک سفاهتک اک بیو  
کیدر. » نته کم دیکر بر سوزنده بزه  
بیلدیرمشدر که « غائب اولان وقت بر دها انه  
کچمز. » و بزم الویریر دیدیکمز وقتلر دائما پک آذرر.  
اوله ایسه غیرت ایدلم! قدرتمز وارکن  
چالیشهلم! زیرا چالیشقانلق سایه سنده آز زحمتله  
چوق شی یایا بیلیریز. (راحت هرشیئی کوجاشدیریر  
الما سعی هر کوجی قولایلا دیر.)

کچ قالدان بتون کون چیلار؛ لکن ایشنه باشلار  
باشلامز اقسام اولور! تنبلك او قدر یواش کیدر؛ که  
فقر آئیده یتشیر.

« ایشلریکزی سز سوروکر؛ که ایشلر سزی  
سورمسون! » رجل صالح ریشارك « وقتیه یاتوب  
وقتیه قالمق صحتی؛ ثروتی؛ ذکایی آریرر. »  
دیدیکنی خاطر دن چیقارمیهلم!

دها انی کونلر رابوب آزه ایتمکن  
نه حاصل اولور؟!

کونمزی ای ایتمک ایچون ایشمزی ای ایشلمک  
لازمدر. چالیشقانلق خولیایه احتیاجی یوقدر.  
ریشارك دیدیکی کبی (امیدله یشایان محنتله جان  
ویریرر.)

مشتسز منعت اولمز. مادام که طوپراغم  
یوق --- عقل منکنه سیله --- اللریمی قوللانمهلریم  
اگر طوپراغم اولسه ایدی ویرکیسی ده اولوردی.  
رجل صالح ریشارك (بر دستکاه بر ترلایه دکر.  
دیمی بحق دره.

بر صنعت حقیقه نافع و معتبر خدمتدر؛ لکن ایشنی  
قیمتلندیرملی و آرقه سنی بر اقمه ملی. یوقسه



ویر کلمزی اودمه که سرمایه نهده ایش  
یاردم ایدر .

کیم که صنعت و غیرت صاحبی در ، ضرورتدن  
قورقوزه . ( آچاق چالیشقان آدمک قیوسندن باقار ،  
لکن ایجری کبرمه جسارت ایدمز ، ) او قیویه  
مباشر لر . چاوشلرده حرمت ایدر . چونکه : ( بورجی  
اوده تن چالشمق . آرتیران امیدسنلک در . ) نه دقنه  
بولغه نهده زنگین اقربا میرانی بیکه محتاجسکنر !  
ایش رفاهک باباسیرر ، الله چالشقاندن هیچ بر شی  
دریغ ایتمز .

تذللر دها او یقوده ایکن سز چفتکیزی سوروکیز ، که  
صائمغه ، صاقلامغه الیوره جک بندای تدارک ایده سکنر !  
بو کون ترلاکیزی سوروکیز ! زیرا یارین  
ته قدر انکالره اوغرایه جمعکیزی بیلمز سکنر .

بونک ایچوندرکه ریشار ( برانی بو کون ایکی  
ایرتهدن دها ، قبولدر ) و ( بو کونک ایشنی یارینه  
اصلا بر اقیکنر ! ) دیمشدر .

مثلا بر افندییه اوشاق اولسه کرده افندیییز  
سزی بوش بوشنه اوطورور کورسه  
اوتانمز مسکنر ؟

یامادام که سز کنیدی کندیکنرک هم افندیسی  
همده خدمتکاریسکنر کندیکنری ایشسز  
کوردیکنر وقت محجوب اولزمیسکنر ؟ خصوصاکه  
کندیکنر ایچون ، عائله کر ایچون ، وطنکر ایچون  
کورده جک بونجه خدمتکر وار ! .

کون طوغمه دن قالفکنر ، که کونش طوپراغی  
بوش کوروپده « باق ! شو زواللی ترلانک صاحبی  
اوله جق مسکین حالا او یویور ! » دیه مسون .

بطللق لازم دکل ! ایشکیزی ایشلمکه باقک !  
آلتلیکیزی قوللانهرق ، اللریکیزی سرد لشدیرکنر  
رجل صالح ریشمارک ( الدیونلی کدی فاره  
طوته مز . ) دیدیکنی خاطرکندن چیقارمیکر !

سز دیرسکنر ، که ایش چوق . بزده ایسه  
هینتی کوره جک قوت یوق !

بو بلکه طوغری اوله بیلسون . فقط سز  
غیرت وثبات ایدکده باقک نه اومد یکنر منفعتلر  
کوررسکنر .

دوام اوزره طمله طمله دوشن صو عاقبت طاشی دیر  
سعی وثبات سایه سنده بر فاره قوجه بر خلاطی  
کسر .

طریق رفاه  
۲۴۸

۲۴۳



قوتسنز کورینان بالطهلهر بلا فاصله اورلدیجه  
قوجه چنارلر دوریلر .

ایچکزدن بمضیلرک آزاجیقده راحت ایتممه لیمی  
دیدیکنی طویار کبی اولیورم .

عزیز دوستلرم ! بو سئوالکزه جوابم ریشارک  
« مادامکه راحت لایق اولهلم دیورسکز »  
وقتکزی ابی قوللانکز ! ومدام که بر دقیقه دن  
امین دکلسکز ، بر ساعتی ضایع ایتمکز ! \*  
سوزلریدر .

هنکام استراحت بر وقتدرکه بعض فائدهلی  
ایشلره صرف اولنه بیلیر ، لکن بودرلو راحت  
یالکز آچیق کوزلو آدمه میسر اولور ؛ یوسه  
تنبللر اوکا اصلا نائل اوله مزلر .

راحت یشامق ایله ایشسنز عمر بتون بتون بشقه  
ایکی شیدر .

ایشسنز لکده ایشدن زیاده لذت واردر  
ظننده ایسه کز ' خطاده سکز ! چونکه تنبلک  
دوشنجه ولزومندن زیاده راحت جان صقندیسی و کدر  
طوغورر .

پک چوق کیمسه واردرکه چالیشمقسزین

یالکز فکر و خیال ایله یشامق ایستر ، لکن تملسنز  
اولدیفیچون قابل اوله مز . چالشمق ایسه دوام  
اوزره کولک راحتنی ، حالک وسعتنی و خلقک حرمتنی  
موجب اولور

« حظوظات کندیسندن قانلری قوغالر . » « آچیق  
کوز چوجق کوملکسنز قالمز . »

رجل صالح ریشارنه طوغری سویله مشدرکه  
« برقاچ قو یونله بر اینک پیدا ایده لیدن بری  
هرکس بکا سلام ویرمکده ، در ! »

لکن یالکزجه صنعتده کافی دکادر . کرکی کبی  
ایشده نبات ودقت لازمدر .

انسان کندی ایشلرینی کندی کوزلریله  
کورملیدرلر کندیسی مقتدر ایکن بشقه لرینه حواله  
ایتمک کلز .

ریشار دیمشدرکه ( صیق صیق یری دکشدریلان  
بر اغاجک ودائما نقل مکان ایدن برخانه خلقنک  
برپرده طو رانلر قدر بختیار اولدقلرینی بر وقت  
کوردمدم ) ( اوچ دفعه کوچ بر یانغین قدر زیان  
ویرر ) اغاجک یرینی دکشدرمک ایسه آتسه آتمغله  
برابردر .

244

245

245



( سز دکانلری کزی محافظه ایدیکز که دکانلر کزده  
سزى محافظه ایلسون ) ایشیکزک کورلمسنى  
ایسترمیسکز باشی اوچنده کندیکز بولونکز .  
مطلوب کورلامسى ایسه بشقه سنه حواله ایدیکز !  
رفاهتیه یشامق ایستین جفتجی صبانی کندی  
قوللانمیدر . مال صاحبک بر کوزی ایکی الندن  
زیاده ایش کورر . دقتسزک معلوماتسزلقدن  
بیوک زیانه سبب اولور .

خدمتکار لر کزه نظارت اتمام کیه کزی اونلرک  
کیفنه ترک ایتمکدر . آخره لزومندن زیاده اعتماد  
چوق کشی بی خراب ایتمشدر . چونکه دنیا  
بایشلرنده انسانی قور تاران اعتماد دکل  
اعتمادسزلقدرد .

انسان کندی قایرمتدن هر حالده فائده  
کورور ؛ زیرا چالیشانلر ایچون ثروت آچیق  
کوزلر ایچون معرفت ، بهادرلر ایچون قوت ،  
صالحلر ایچون جنت مقرردر .

اگر برصادق اوشاغکز بولنسنی واونی  
سومکی ایسترسه کز کندیکزه ینه کندیکز خدمت  
ایدیکز . رجل صالح ، اهمیتی آز اولان شیلر ایچون

دخی دقت و بصیرت توصیه ایتمشدر . زیرا کوچوک  
بر اهلاک بیوک بر فنالق حاصل ایتدیکی پک چوق  
کورلمشدر نته کم : بر میخک نقصانی بر نملک غائب  
اولسنی ؛ بر نملک غائب اولسنی بر آتک ضایع اولسنی  
بر آتک ضایع اولسنی سوارینک هلاک اولسنی نتیجه ویرره  
چونکه دشمن یتشوب ایشنی بتیرر . بونلرک  
هپسی ده بیکتک بر میخه دقت ایتمکدن ایلری کلیر .  
اشته قومشولرم ! سعی وغیرت وهر کسک کندی  
ایشی ایچون صرف ایتمسی الزم اولان وقت حقنده  
بوقدر وصیت الویرر . فقط سعی وغیرتمزک  
موفقیتمدن امین اولمق ایسترسهک بوکا برده اعتدال  
علاوه ایتملیز .

بر آدم مصرفنی ایرادینه اویدیره رق اداره  
ایتمسه مدت عمرنده باشنی ایشدن قالدیرمدیغنی  
حالده دخی ینه بر اجه صاحبی اولمدن فوت اولور  
زیرا رجل صالح ریشار دیمشدرکه (مطبخ نه قدر یاغلی  
اولورسه میراک او قدر ضعیف اولور ، )

قادینلر بز طوقومه بی ارککلر عشرته دلمه رق  
چکیجی کسری ترک ایده لی زیجه ثروتلر قزانیلیر قزانیلمز  
محو ایلقدهدرلر . اگر زنکنن ایلق ایستورسه کز

ایسترسه  
246

صومعه  
260

245

246



یالکنز پاره قزاق یولنی اوکرنیمکیز ! اداره نیک  
یولنی ده اوکره نکیز :

آمریقانک آنتونلری اسپانیوللری زنیکن  
ایدهمدی . چونکه مصرفلری ایرادلرندن زیاده  
ایدی .

کلک شو اسراف دلیلکنی ترک ایدک ! او حالده  
طالعک یاردمسزلغندن ، ویرکینک آغرلغندن ؛ قوجه  
قوجه اولرکزک زیاده مصرفدن شکایت اتمک  
محل قلنز .

بیلملیسکزکه عشرت ؛ فحشیات ؛ قمار وفنا اعتقاد  
مالی اکسیلدرك احتیاجی آر تیرر .

( بر نوع فسق محافظه اتمک ایکی چوجق  
بیوتمکندها مصرفلیدر . )

برقاج نذجان قهوه ؛ برتاج قدح عشرت ؛ لزومندن  
فضله طعام ؛ سوسلی البسه ایله اوفق تفک  
اکانجه لردن احتمال بیوک نتیجه لر چقمناز صانیرسکز .  
لیکن رجل صالحک ( آز برشی تکرر ایده ؛ ایده چوق  
اولور . ) سوزینی هر وقت خاطرده طوتهرق  
کوچک مصرفلرده احتیاطلی طورانکیز .

صوکیره جک کوچوجک بر دلیلک پک بیوک بر کمینک

صومعه  
260

3  
صومعه

261

باتمه سنه کفایت ایدر . یته جک ایچیله جک شیلرده  
کلفت اتمک صوکی دیانجه یلمکه چیقار .

دلیلر ضیافت ویرر ، عقلیلریر هیکیز بورایه  
کوزل کوزل مفروشات و تحف ، تحف اوافق  
تفک آلمق ایچون طوپلانمشسکز ! سنر بو شیلره مال  
دیرسکز . اگر عقلکیزی باشکزه آلمزسه کز ایچیکزدن  
بعضیلری بویوزدن بیوک بیوک ضررلره ارغرایه بیلور .  
بلکه سنر بونلری پک او جوز قیاس ایدرسکز . و بلکه ده  
اصل قیمتلرندن اشاعی صاتیلبورلر دیرسکز . فقط  
شوراسنی بیلملیسکزکه کرچکدن احتیاجکیز یوق  
آلدیکیز اشیا نه پک طوزلی اوطورر .

ریشارک ( لزومی اولیان اشیا یی الانلر  
چوق زمان کچمه دن اک لزومی اشیا سنی صاتمغه مجبور  
اولورلر . ) قولنی اونوتیمکیز !

بر کله پیری یقالمقندن اول دایما دوشنوب طاشنمق  
کرکدر .

رجل صالحک اعتدالنجیه کله پیر دینیلان  
شی عادتای خیلدر ؛ چونکه کرچکدن فائده لی ایشلرکزی  
سکته یه اوغرا ده جغندن دوشوناسه ضرری فائده سنندن  
زیاده در ،

صومعه  
261

صومعه  
262



حتی ریشارک « بر چوق آدم طانیرم ، که او جوزمه  
طیانه مدقلمدن اوتری خراب اولدیلم . » قوی  
هیچ بر وقت خاطرمدن چیمز .

ندامت آلمغه پاره صرف ایتک مجنونلقدرد ! ینه  
بویله ایکن ریشارک سالنامهسی خاطره کتیرلمیورده  
هر کون مزادلرده بو کبی حاللر کوریلیمور .

ریشار دیشدرکه : « عقلیلر بشقه سنک مصیبتدن  
عبرت آلمارسه ده دلیری کندی اوغرادقلمی مصیبتلر  
بیله قولای عقلندیره مز . »

اوله آدملم بیلیم ، که قیافنی دوزمک  
ایچون قارتی کوچولتمکه مجبور اولمش وعادتا  
اولاد وعیالتی آج براقشدر ! اطلسدن ،  
قطیفه دن اثواب واقعا پک پارلاقدر اما مطبخک  
ازجاننی سوندیریر . بونلر یش مقلغک محتاج اولدینمی  
شیلردن دکل ، استراحت آلتی بیله صایله مز .

فقط پارلدیلیری ادینک هوسنی موجب اولیور .  
ایشته بوندن طولاییدر ، که لزومسنز شیلر لزوملی شیلره  
غالب کلش وچوغلشدر .

کرچکدن بر فقیر ایچون یوز شیئه احتیاج کورینور  
بو ملاحظه سنزقلر سببیه بیوک خانداندن کلش

آدملمر فقیرلک درکه سنه تزیل ایلش ووقبله حقیر  
اولوبده فقط سعی وتصرف سایه سنده کوزل اداره  
اولنان آدملمرک اعانه سنه اسپر اولمشلردر .

رجل صالحک « آیاقده کی کویلی دیزه چوکمش  
یکدن بیوکدر . » قولنی بوده تصدیق ایدر .

خراب اولاتلرک میراث یدی اوللمری احتمالدن  
بعید دکلدر ، فقط یدکلری میراثک نصل قرانلش  
اولدینمی بیلدکلری ایچون ( ایشه شمدی کوندوز  
یا کیجه وقت چوق ۱ ) و ( زنکینلکمک یاننده  
الوفاق تفک مصرفک هیچ حکمی یوق ) دیرلر .

چوچوقلرله دلیرلر یکرمی غروشله یکرمی سنه نی  
بیتمز ؛ توکنمز قیاس ایدرلر ! هیچ دوئتمزلرکه  
حیرتکنه سنک ایچنده کی دائما آلوبده یرینه بر شی  
قورمسه دبی چابوق کورینور ، و ( قوی  
قوروینجه صویک قیمتی اکلاشیلیر )

دوستلرم ! پاره نک قیمتی بیلیمک ایسترمیسکر ؟  
یورج ایدک چونکه بوج آلمق ایستیان باشه  
بلا صاتین آلمش اولور . ویردکلرینی ایسته دکلری  
زمان بو بلا اودنج ویرمش اولانلرکده باشه  
کلیر ایکن مقصد بو دکلدر .



یراز اول زینتدن بحث ایتمیشدک! ایسته رجل صالح دیورکه: زینت وغرور بر مصیتدر . نه زمان بونلره میتلا اولورسه کز حظکزدن اول کیسه کزه طاینشک . ؟

غرور بر دینلرجه درکه احتیاج قدر فریاد ایدر واوندن زیاده کوزی آچدر . اگر کوزل بر شی آلرسه کز اسباب تزین مکمل اولق ایچون اون شیء دها محتاج اولورسه کز! لیکن برنجی هوسه غلبه ایتک تماقب ایده جکلری یتمکن اهوردر .

فقیرک زینکی تقلیده هوس ایتسی اوکوز قدر شیشوب بیومکه قانقیشان قور باغیه مشاهددر . ! بیوک کمیلر انکیئلره دوشمکی کوزلرینه کسدیره بیایلر لیکن کوچکلره ساحلدن ایرلامق لازمدره . غرور دینیلان جنتک جزاسی تیز زمانده کندینی کوستیر . ته کیم ریشار قوشلق طعامی غرور اولانلرک ایشام یمکی حقارت اولور . ) و ( مغرور قهوه آلتینی غنا ایله ایدرسه قوشلق یتکی ضرورتله پیوب ایشام ندامتله چوربه ایچر ! ) دیمشدر هایدی هیدی شویله طورسون ! عجبا غرورله زینتک نه دکری واردر که بولنده بونجه محتتلر

3  
263

3  
264

چکیلیور ؟ بیوک بیوک تهلکله قاتلانیلور ؟ زینت ، صحتتمزی محافظه ایده بیلیمی ؟ غرور ضرورتتمزی دفع ایلکه صالحمیدر ؟ بالعکس بو ایکی شی اصلمزده کی قیمتی آرزومق-زین اورریزه خالقک حسدینی دعوت ایدیور . وخرابتمزی قولایلتیور .

برکله بک کینمش طریتلدن بشقه بر شیمیدر عنیله سوسلیرده اونک کی در . اوله ایسه سوس اوغرنده بورچ ایدنک نه بیوک حماقتدر . .

دوستلرم ! بو مزادک احد واعطای آتی آی وعده ایله در ، هیمزی بورایه جمع ایدن او شرطدن استفاده مقصدی اولدیغنده شههم بوقدر . زیرا صرف ایده جک موجودی اولمیانلر آرزولرینی باد هوا حصوله کتیرمک امیدنده درلر .

نه قدر اوزاق ! هیچ بورچ ایتدیلا کز وقت نه یامش اولدیغکزی بر کره دوشوندیکزیمی ! حریتکزه بشقه سنک تعرض ایده یلمسنه حق وبریورسکزا

کسدیککز مهلت تمام اولوبده بورجکزی اوده به مدیککیز حاله الاجلیکزی کورنجه

3  
264



تعرضدر . و بویله بر حکومت ظالمدر . — دیردیگز ! .  
یا حال بویله ایکن اوستکزی باشکزی سوساله مک  
بولنده بورج ایتمکک اوظلمی اختیارکزی قبول ایتمک  
دیکیدر ؟ زیرا بورجی اوده مک قادر اوله مزسه کز  
یا اوزون اوزون حبسکرده ، یا تیره رق و یا خود ارغاد  
کبی قوللانهرق سنزی ادعا ایلدیککز حریتدن  
محروم ایتمک آلاچقلیکز حقیدر .

آرزو ایتمککز شیلری آلدیغکز زمان بلکه  
پارهنسی اوده مکی خاطرکزه کتیر مزسکز . لیکن  
ریشار دیمشدرکه ، ( آلاچقلینیک حافظه سی  
بورجلینیک کنندن قوتلیدر . )

آلاچقلیلر عالمک یک حوصاله سی کنیش  
طاقندندر ؛ اونلرک ذهنلری سال تقویملرینه  
یکزر .

بورجکزی اوده مک ایچون کسدیککز  
وعده بی اونودوبده تدارکلی اولدیغکز بر وقتده  
اونلر باره بی ایستلر .

بورجکزی دوشنورسه کز بیله او امرده  
لاوزون ظن ایتمککز مدت ، کله ، کله یک زیاده  
قیصه لیر ؛ اودرجه ده ، که کویا زمان تأدیہ

قیزاریرسکز ! سوزیکزی بوتقونه . یوتقونه سویلر-  
سکز ! ..

کورنلر عایب صایه جنی صورتده تنزلرله  
عذرلر دیلرسکز ؛

کیت کیده طوغری سویلیکی ترک ایدهرک ،  
آچیق واک آچقلمه لایق یالانلرله ناموسکزی بر باد  
ایدرسکز ! ریشار دیمشدرکه :

« برنجی قباحت بورج ایتمک ایکنجی یالان  
سویله مکدر . »

( بورج ایدنلرک طغارجنی یالانله طولودر .  
حرر آدم هر کیمک اولورسه اولسون قارشیسنده  
سوز سویله مک و یوزینه باقمقن قورقوب اوتانماق  
لازم کلیر .

فقر هر درلو غیرت و فضیلتک آفتیدر . چونکه  
( بوش طوربه نک دیک طورمه سی مشکلدر . )

بر حکمدار و یا خود بر حکومت اولوبده بیوک  
آدملر یولنده کیمکی — حبس کبی ، و ارغادلق ایتمک  
کبی جزالر تعینله — یساق ایتمش بولنسه ایدی ؛ حقمده نه  
دیردیگز ؛ البته — بز حریر ادا لشزرر ؛ بکنسکیمز  
انوابی کیمک حقمزدر ؛ بویله بر قانون حقمزه

۲۶

۲۶۴

۲۶۴



تقریبی تسمیریع ایچون آیاقلرینه قناد طاقش ظن  
ایدرسکز

« بیرام کونی بوج اوده یه جک اولانه رمضان  
اوزون سورمز. »

بورجایله آلاچقلی بربرینک اسیریدر لر حریتکوله ؛  
استقلالکزی شوایکی باشلی زنجیردن محافظه  
ایدیکز !

احتمال ، که بعض اوافق تفک سناهتلیکری  
قولایجه وجوده کتیره بیله جک قدر کنیدیکرده  
قدرت کوررسکز ! فقط اختیارلق و احتیاج  
زمانلری ایچون ممکن اولدینی قدر پاره بیرکدرک !

قزاج ، مشکوک و موقت بر شیدر ؛ مصرف  
ایسه مقرر و دائیدر .

ریشارک دیدیکی کبی ؛ ( ایکی اوجاق یاپدیرمق  
یرنده آتش بولندیرمقدن قولایدر . )

صباحلین بورجلی قالقمقدن ایسه ، اویق-ولق  
یعدن یاتمق خیرلیدر .

هرنه قزانه بیلیرسه کر قزانکز ! شو قدر ، که  
صاقلامه نکه ده یولنی بیلکیز !

ایشته قورشونی آتون اتمه نک سری بودر .

نه وقت شو کیمیایه نائل اولورسه کر بر دها زمانک  
مساعده سزلیکندن ویرکونک آغراغندن شکایت  
ایلمز اولورسکز !

دوستلرم ! بویول عقل و احتیاط یولیدر !  
شونیده سویلرم ، که یالکز چالشقانلغکزه قناعتکزه  
تصرفکزه ده امنیت ایتک ! حقیقت حالده بونلر پک  
اعلاشیلردر ؛ لکن هرشیدن اول جناب حقک لطفنه  
مظهر دوشمینجه بونلرک هیچ فائده سی کورولمز .  
هایدی جناب حقدن کمال تضرعله امورکزده  
موفقیت نیاز ایدیکز ! الطاف حقدن بعید دوشنلرک  
احوالندن متأثر اوله رق حقلرنده شفقت واعانته  
بولونکز !

ایوب علیه السلام افتقاری ومؤخرأ اعاده  
ثروت و یسارینی خاطرندن چیقارمیکز ! ده  
زیاده سویلکه لزوم کوردهم ، چونکه .

( تجربه بر مکتبدر ، که درسلی پک بهالیدر . )  
حقلر برشی اوکره نه بیلیرلر سه آنجق بومکتبده  
اوکره نه بیلیرلر . حالبوکه اوده پک نادردر .  
وریشارک دیدیکی کبی بر آده پک ای نصیحت  
ویریله بیلیرسه ده بر ای مسلك ویربله صر . »

33  
266

مجموعه  
265

مجموعه  
266



طریق رفاه

۳۰

شونیده دائما خاطر کزده طوتملیسکنز که این  
نصیحتی قبول ایتیمان منقید بر یاردم دن محروم اولمش  
اولور .

حاصلی رجل صالح ریشار خاتمہ کلام اولمق  
اوزره « سز مقوله قائل اولمق ایسته مزسه کنز  
برکون اولوب شامتنی چکسه کنز کرکدر » دیشدر .

مقدمه

267

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E11081



۱۴۸۶  
بوازرت

طریقه شرح آرزو  
بقیاد و راه  
اسمه بدو است  
نست آرزو

سکر لسانه ترجمه اولمشدر فیاتی ۳ سائتمدر.